

درنامه و نکات مهم مطالعات اجتماعی

خانواده و جامعه (فصل ۱۰)

ارزش ها و کارکردهای خانواده (درس ۱۹)

دیر: صفوی

سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ فارس، بهرم

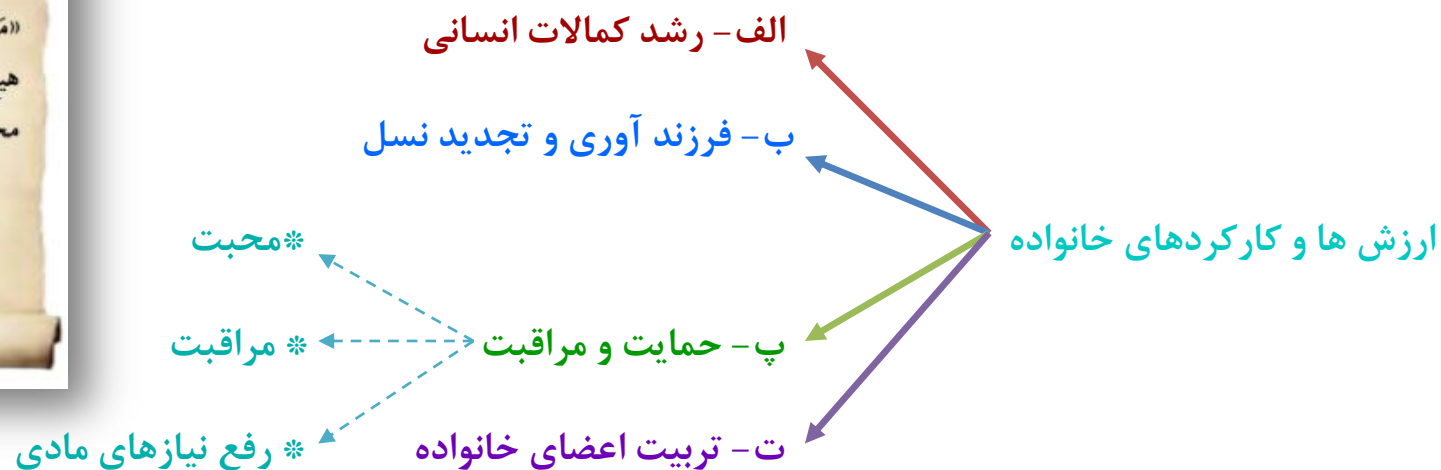
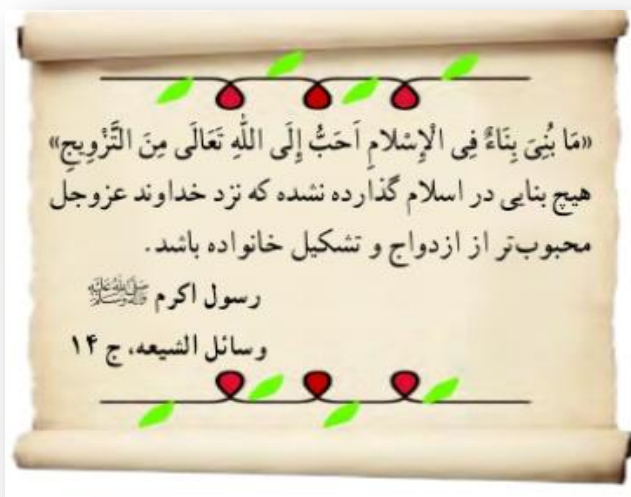
تشکیل خانواده

نقطه شروع بنیان خانواده، ازدواج است

ازدواج (نکاح) پیمانی است الهی که به موجب آن یک زن و مرد در زندگی با هم شریک و متحد می شوند و خانواده تشکیل می دهند.

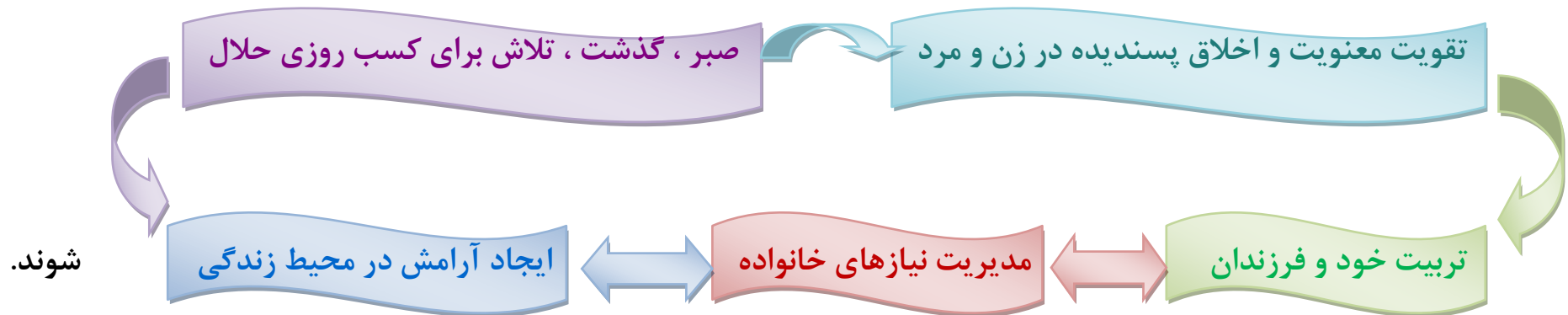
تمایل به داشتن فرزند در نهاد انسان گذاشته شده است.

تشکیل زندگی خانوادگی، امری طبیعی و فطری و بر اساس نظام خلقت است.

خانواده ←← واحد بنیادین خانواده و کانون رشد و تعالی انسان

زن و مرد مکمل هم هستند، زندگی مشترک با تمام فراز و نشیب های مختلف می تواند باعث :

ب - فرزندآوری و تجدید نسل

اولین شرط بقای هر جامعه ای ، **جامعه ای** است. آن است.

➤ بدون جمعیت کافی فعالیت های جامعه دچار اختلال می شود.

➤ در صورتی که جمعیت یک جامعه منقرض شود، آن جامعه نابود می شود و از بین می رود.

مهم ترین کارکرد خانواده در طول تاریخ **فرزندآوری** بوده است.

فرزندآوری باعث **تقویت بنیان خانواده** و **تداوم نسل** می شود.

تولد فرزند، برای اعضای خانواده و خویشاوندان برکت ها و فواید زیادی دارد.

با فرزندآوری خانواده **توسعه یافته** و **مستحکم** می شود.

به دنیا آمدن فرزند باعث **نشاط و سرزندگی** اعضای خانواده و **دلگرمی** پدر و مادر می شود.

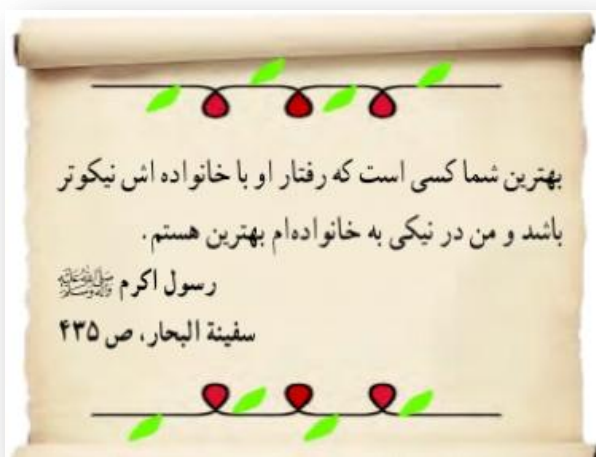

فعالیت

۱- در شهر یا روستای شما برای تولد نوزاد، چه آداب و رسومی اجرا می‌شود؟ پرس‌وجو کنید و این آداب و رسوم را با ذکر ارزش‌ها و عقایدی که برای انجام هر یک از آنها وجود دارد، توضیح دهید.

اذان گفتن در گوش نوزاد (ارزش برگرفته از اعتقادات) - مهمانی دادن (ارزش و اعتقاد)
هدیه دادن (ارزش) - پختن یک نوع حلواي محلی و سنتی و....

پ - حمایت و مراقبت

*محبت

- + نیاز به مهر و محبت یا نیاز عاطفی از نیازهای اساسی انسان است.
- + مهم ترین کانون حمایت و مراقبت عاطفی از افراد خانواده است.
- + مهر و محبت پدر و مادر به یکدیگر و به فرزندان باعث آرامش در کانون خانواده می شود.
- + کودکان از سال های نخست زندگی با مهربانی و محبت آشنا می شوند .
- + و با پرورش در دامن پر مهر والدین ، مهربانی و از خودگذشتگی و نیکوکاری را می آموزند.

صفوی دبیر مطالعات اجتماعی ، فارس ، جهرم

* مراقبت

همه اعضای خانواده به مراقبت نیاز دارند.

نوزاد انسان در آغاز زندگی توانایی بر طرف کردن نیازهای زیستی و بدنی خود را ندارد بنابراین، کودک برای ادامه زندگی به مراقبت نیازمند است.

انسان نیز در دوره سالمندی دچار ضعف و ناتوانی می شود و بدون مراقبت، قادر نیستند خود را به خوبی اداره کنند.

علاوه بر کودک و سالمندان، در زندگی اعضای خانواده در شرایط مختلف بیماری یا حوادث به مراقبت مهربانانه و بی منت از یکدیگر، نیاز دارند.

*رفع نیازهای مادی

صفوی دبیر مطالعات اجتماعی ، فارس ، جهرم

➤ نیازهای اساسی انسان خوراک و پوشاک و مسکن است

و اعضای خانواده به آن نیاز دارند.

➤ یکی از کارکردهای مهم خانواده

حمایت اقتصادی یا رفع نیازهای مادی اعضای خانواده است.

رفع نیازهای مادی و اقتصادی خانواده بر عهده سرپرست خانواده، یعنی پدر است.

➤ زنان نیز از روزگاران گذشته تا کنون، با فعالیت های خود در

خانه یا خارج از خانه ، به اقتصاد خانواده کمک کرده اند.

ث - تربیت اعضای خانواده

هر فرد در جامعه بر اساس فطرت پاک و الهی متولد می شود.
برای آن که بتواند در جامعه رشد و زندگی کند باید با عقاید و ارزش ها
و هنجارهای صحیح آشنا شود و شیوه زندگی در جامعه را بیاموزد.

یکی از **مهم ترین** بسترهای تربیت انسان **خانواده** است.
و والدین **وظیفه مهم تربیت اخلاقی، معنوی و دینی** فرزندان
را بر عهده دارند.

یک خانواده سالم فرزندان **مومن، عالم و پایبند به آداب و**

اصول اخلاقی تربیت می کند .

پدر و ماد خود نیز در **جریان زندگی و فراز و نشیب های آن**

تربیت و تعالی می یابند.

گفت و گو کنید

۲- امروزه مؤسساتی چون مهدکودک‌ها و خانه‌های سالمندان، مراقبت از بعضی از اعضای خانواده را در دوره‌هایی از زندگی به عهده گرفته‌اند. به نظر شما مزایا و معایب مهدکودک‌ها و خانه‌های سالمندان چیست؟ چه دلایلی برای نظر خود دارید؟

۳- طبق آیات ۱۷ تا ۱۹ سوره لقمان، لقمان حکیم برای تربیت فرزند خود، چه سفارش‌هایی به او می‌کند؟

۴- شما چند خواهر و برادر دارید؟ وظایف خواهر یا برادر بزرگ‌تر نسبت به بقیه اعضای خانواده چیست؟ خواهر و برادر کوچک‌تر چگونه؟ راجع به آنها در کلاس گفت و گو کنید.

۲- در مهد کودک کودک در ارتباط با دوستان و همسالان به مرور زندگی در اجتماع را یاد می‌گیرد و روند جامعه پذیری او نسبت به

قبل کامل تر می‌شود ولی در همان ساعات که کودک جدا از والدین است از محبت و مهربانی خانواده برخوردار نمی‌شود و از طرفی در آن سال‌های اولیه زندگی ممکن است آنطوری که پدر و مادر می‌خواهند کودکشان تربیت اخلاقی نشود. و...

- خانه سالندان با وجود اینکه از سالمندان از نظر جسمی رسیدگی می‌کنند ولی سالمندان در آن سن بیش از هر زمان دیگری به محبت فرزندان و اطرافیان خود نیازمندند و زندگی در خانه سالمندان این احساس در سالمندان به وجود می‌آورد که زحمت‌هایی که برای فرزندان کشیده است بی‌فایده بوده و ممکن است باعث افسردگی آن‌ها شود و

۳- نماز به پای دار - امر به معروف و نهی از منکر کن و در این کار ممکن است از مردم نادان آزار ببینی ولی صبر پیشه کن که این صبر و تحمل در راه تربیت و هدایت مردم نشانه‌ای از عزم ثابت است. - هرگز با ناز و تکبر از مردم نیازمند رخ بر متاب - در زمین با تکبر و غرور قدم بر مدار که خداوند مردم متکبر را دوست ندارد. - در رفتارت میانه روی کن - سخن آرام گو و بلند و با فریاد سخن نگو